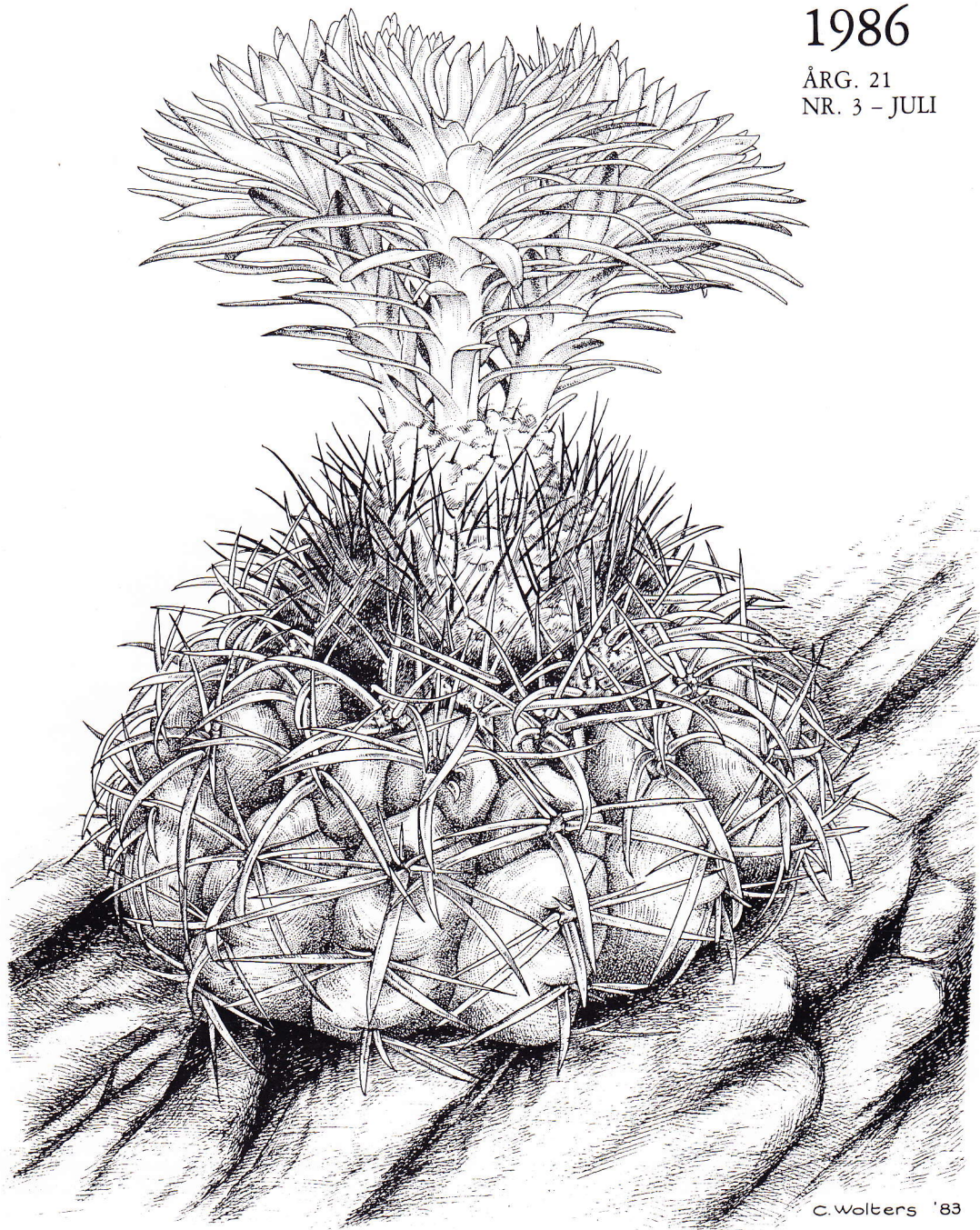

KAKTUS

1986

ÅRG. 21
NR. 3 - JULI

C. Wolters '83

KAKTUS udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Bjarne Kjempff, Stordalvej 4, Løvel, 8800 Viborg, telf. (06) 699341
Tryk: Hagsholm Bogtryk & Offset, 8834 Hammershøj

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 110 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2610 Rødovre. Giro-nr. 6578713 – About membership apply to mr. Otto Forum Sørensen.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 5. november

Annoncepris: ¼ side 200 Dkr. – Preise für Anzeigen: ¼ Seite 200 Dkr. – Price for ads: ¼ page 200 Dkr.

Selskabets styrelse:

Formand: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, DK-2770 Kastrup, telf. (01) 516606.

Næstformand: Torbjörn Haldammen, PL 2501, S-17090 Fjärdhundra, telf. 0171-91574.

Ekstern sekretær: Find Aalbæk Madsen, Langedamsvej 11, DK-5500 Middelfart, telf. (09) 41 28 56.

Intern sekretær: Jytte Thybo, Oustrup Fiskeri, Ørre, DK-7400 Herning, telf. (07) 136169.

Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2610 Rødovre, telf. (02) 946174.

Bestyrer af diateket: Palle Carlsen, Ove Gjeddesgade 6^{2.tv.}, DK-8200 Århus N.

Bibliotekar: Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2.tv., DK-7400 Herning, telf. (07) 123282.

Redaktionsmedlemmer:

Cees van Ravens, Karisveien 122, N-2013 Skjetten.

Helmut Broogh, Am Beisenkamp 78, Wattenscheid, D-4630 Bochum 6.

Mats Nilsson, Torsvedsvägen 12, S-632 39 Eskilstuna.

Ulf Eliasson, Nämndemansvägen 1, S-430 91 Hönö.

Georg A. Sydow, Etonvej 16, DK-2300 København S.

Redaktør af »Meddelelser fra N.K.S.«:

Find Aalbæk Madsen, Langedamsvej 11, DK-5500 Middelfart.

Bibliotekarer:

Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2. tv., DK-7400 Herning, telf. (07) 123282.

Laseric Arne, Box 106, S-43063 Hindås, telf. 0301-10632.

Æresmedlem:

Otto Forum Sørensen.

Forsiden er denne gang Discocactus pugionacanthus. Læs mere om denne på siderne 60-61.

Red.

På krydstogt i Echinocereus – slægten (3)

Dette er tredje del af en artikel, der fortæller om forfatterens oplevelser og erfaringer med planter fra slægten *Echinocereus*. Første og anden del blev bragt i hhv. KAKTUS nr. 4-1985 og nr. 2-1986.

I sidste nummer sluttede jeg krydstogtet hos den gulblomstende *E. papillosus*, og her vil jeg fortsætte rejsen i den »gule« *Echinocereus* verden.

E. tayopensis er en af de mindre kendte arter inden for slægten. Den hører til Erecti-gruppen, de opretvoksende. Det er en solitärplante, der godt kan komme med rods kud. Den bliver ca. 7,5 cm i diameter med omkring 12 ret skarpe ribber.

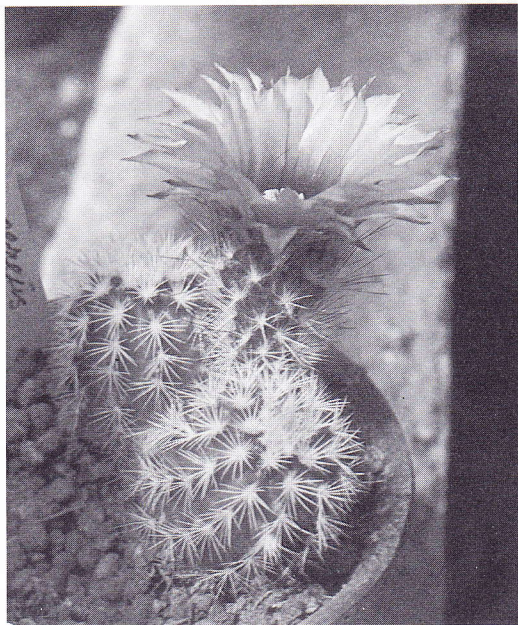
Areolerne er besat med 1 cm lange randtorne og nogle midtertorne, der er kraftigere og udstående. Hele plantens udseende, kugleformen, der med alderen bliver langstrakt, får den til at ligne en *Echinopsis*, men den stivhårede til tornede knop afslører, at det er en *Echinocereus*.

Blomsten kan blive 7 cm lang med en diameter på ca. 6 cm. Den er lysegul med rødt svælg. Min plante er omkring 10 cm høj, men ifl. litteraturen skulle den kunne blive op til 15 cm.

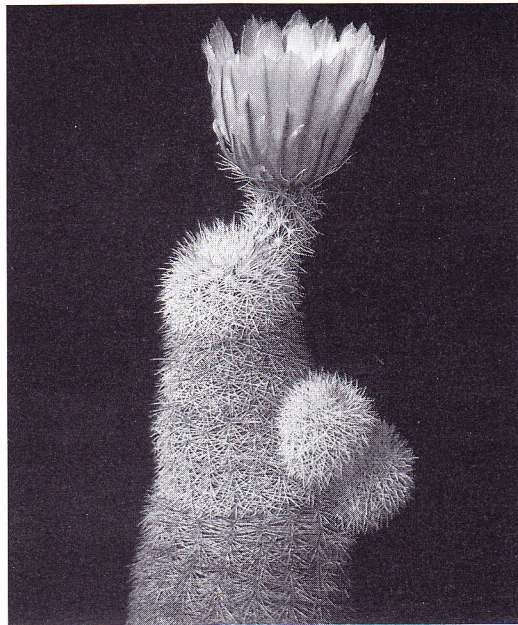
Den kommer trofast med flere blomster hvert år. Det er en plante, jeg kan anbefale, da den er nem og tager ikke så megen plads.

E. dasyacanthus hører også til de opretvoksende. De enkelte skud kan blive op til 10 cm i diameter og hører dermed til en af de store inden for *Echinocereus*-slægten, og den vil med tiden danne tuer. Planten er stærkt tornet. De 15-21 lave ribber er helt dækket med hvidgrå torne, der er rosa, mens de endnu er friske. Blomsten er stor, op til 10 cm lang og ca. 7,5 i diameter. Den er gul med grønt svælg. Frugten bliver kugleformet, purpur-rød, indtil 3,5 cm i diameter.

E. dasyacanthus kan variere meget både i tornepragt og blomsterfarve. *E. dasyacanthus* v. *steerea* har røde blomster.

Echinocereus tayopensis.

Echinocereus dasyacanthus.

Jeg har flere eksempler af *E. dasyacanthus*, og ingen af dem har endnu været i blomst, men den dag en af dem blomstrer, skal det selvfølgelig nok vise sig, at det er den rødblomstrende varietet, jeg er i besiddelse af.

Vil man være sikker på, at få gule *Echinocereus* blomster må man have en *E. subinermis*, og samtidig får man en plante, man kan gå og klappe og kæle lidt for, da arten næsten er tornløs.

Planten har lagt navn til Backebergs gruppe 2, hvis særlige keridetegn er de små til større tragtblomster, ikke særligt langtrøede og en diskret eller helt manglende tornedragt.

I starten vokser *E. subinermis*, fladt kugleformet, hvor den bliver ca. 10 cm i diameter. Med alderen bliver den mere langstrakt og kan sætte enkelte sideskud. Den har 7-8 brede ribber med torne, der kun er 1-2 mm. I skygge har planten en frisk grøn farve, mens den ved megen sol bliver brunviolet.

Den kommer villigt med sine store gule blomster, 6-7 cm i diameter. Støvtrådene er gule og griflen selvfølgelig grøn. De yderste kronblade har en udvendig, brunviolet midterstribe.

E. subinermis er en ganske fortrinlig plante, der ikke giver de store dyrkningsmæssige problemer, og de gule blomster vil lyse op i enhver samling.

Af andre gulblomstrende *Echinocereus* kan nævnes *E. maritimus*, der danner store opretvoksende tuer, og den sjældne *E. stoloniferus*, der i tornepragt ligner *E. dasyacanthus*, men som regel vokser op som solitærplante. Ingen af dem er jeg endnu ejer af.

Den sidste, af de gule, jeg vil nævne, er den lille *E. ochoterenae*. Den kan minde lidt om en lille plante af *E. subinermis*, men *E. ochoterenae* har flere ribber, op til 11, og den er torneklædt med 1 cm lange randtorne og et par midtertorne, der er 2-3 mm længere. Det grønne plantelegeme er ikke dækket af tornene og bliver ligesom hos *E. subinermis* rødlig ved for meget sol. Blomsterne, der er store i forhold til planten, er rødlige udenpå og kanariegule indvendig.

E. ochoterenae er en lille plante, der næppe bliver mere end 10 cm høj, men ved hjælp af sideskud vil den efterhånden danne tuer.

Det er en af de planter, man vil have glæde af selv at fremavle, da den blomstrer få år efter såning. Dette gælder også for mange af de andre mindre arter som *E. amoenus*, *E. bristolii*, *E. floresii* og *E. weinbergii*. Den sidstnævnte er en ualmindelig køn lille plante, der vokser kugleformet og kan efterhånden blive op til 13 cm høj og lige så bred. Det blågrønne legeme er opdelt i ca. 15 puklede ribber. Arolerne har 9-12 korte hvide eller rosa randtorne, men ingen midter-

torn. Planten er køn i sig selv, men bliver et praktfuldt syn, når den kommer med sine karminrøde blomster, gerne flere på en gang. Kronbladene, der sidder i flere lag omkring de gule støvtråde, er ca. 2 cm lange, lys karminrøde med en mørkere stribe ned gennem bladet. De yderste kronblade har en grønbrun stribe på ydersiden. Knopperne er kugleformet.

E. weinbergii forveksles tit med en *E. pulchellus*. Denne har lys rosa blomster, tit er ribberne spiralstillede og den vil efterhånden danne tuer.

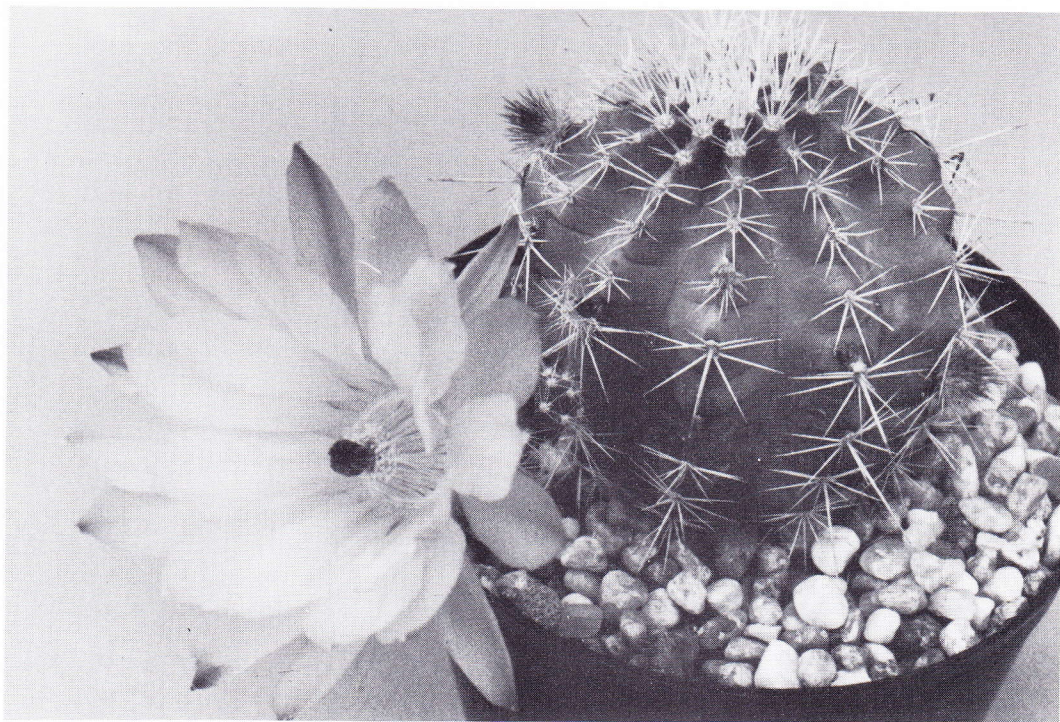
Ved såning af de grovere *Echinocereus*arter vil der gå en del år, før man kan begynde at forvente blomstring. Der kan man godt snyde lidt og pøde de små frøplanter, f.eks. på *Opuntia* (vælg en af de næsten tornløse arter). Jeg har prøvet med flere, bl.a. med *E. engelmannii*. I løbet af 3 år var planten 10 cm høj og kom med sin første blomst. Så var det også på tide at få den skåret af og få den på egne »ben«, da den ellers ville blive »oppustet« og dermed virke meget atypisk for arten.

E. freudenbergeri købte jeg netop som en podning på en *Opuntia*. Planten var da omkring 11-12 cm høj og 6-7 cm i diameter. Den var i knop og havde også blomstret året før.

E. freudenbergeri er en opretvoksende, græsgrøn plante med omkring 15 puklede ribber. De let kamformede aroler har 18-20 tynde lyse til rosa farvede torne, hvor midtertornene kammer til at pege nedad. Planten er helt dækket med dem, men gennem tornedækket ses det grønne plantelegeme tydeligt. Knopperne, der kommer på siden af planten, er

Echinocereus weinbergii.

Echinocereus ochoterenae (Foto: B. K.).

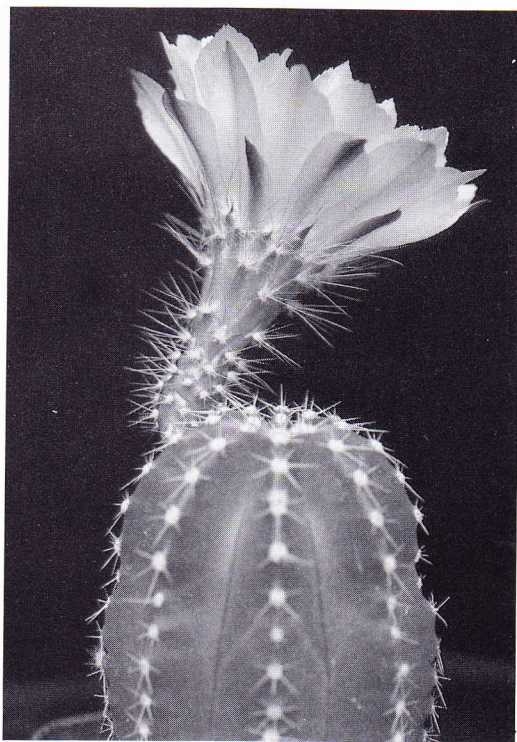
kuglerunde og beklædt med hvide børstehår. Blomsten har en ret bred blomsterbund med mange støvtråde. De karminrøde kronblade er forholdsvis korte og sidder tæt omkring støvtrådene, så blomsten kommer til at ligne evighedsblomsten *Helichrysum*.

Jeg var så uforsigtig at plante den podede *E. freudenbergeri* frit ud på bed med *Opuntia*underlaget helt under jordoverfladen. I løbet af to år var planten blevet en kæmpe på ca. 30 cm, der ikke længere kunne stå selv. Samtidig havde den sat flere sideskud. Den kunne alligevel ikke komme af med alt den kraft, der strømmede op i den, så en dag revnede det store plantelegeme med en 10 cm lang sprække. Så kom planten op af bedet, og idag er det et af dens sideskud, der har overtaget pladsen.

Den gamle plante har jeg endnu, da den bliver ved med at sætte sideskud, som jeg så piller af, når de har nået en passende størrelse til selv at danne rødder. To blomster har den gamle også præsteret i år. Generelt vil jeg ikke anbefale at pøde *Echinocereus*, da de fleste trives udmærket på egne rødder. Ved podning får de også tit et »oppustet« udseende, og ikke den tætte tornedragt, det er kendetegnet for mange af arterne og netop gør dem så smukke.

-fortsættes-

Dagny Jensen.

Echinocereus subinermis.

XIX IOS Kongres i Argentina

Efter et par kongresser i Europa, fandt man forholdene på de oversøiske områder nogenlunde stabile, således at en kongres igen kunne afholdes i et sukkulent område.

Det var med en vis spænding jeg steg ombord i flyet til Paris, hvor de øvrige Europæiske medlemmer ville tilslutte sig, og tage den 14 timer lange tur til Argentina.

Allerede i Kastrup Lufthavn steg humøret. På galdende norsk, blev jeg budt velkommen af en af vore NKS medlemmer, Herr Per Arvid Åsen, fra Kristiansand, og til daglig leder af den Botaniske have sammesteds. Herr Åsen havde søgt optagelse i IOS, og på det lukkede møde i IOS, gik jeg varmt ind for hans optagelse.

Velkommen i (klubben) brev følger fra London.

Uden at nævne navne, vil jeg lige oplyse, at også et af vore danske medlemmer havde søgt optagelse, men blev afvist af bestyrelsen, idet han ønskede at være aktivt medlem.

Lige et par ord om de nye retningslinier i IOS.

Før i tiden var IOS en meget eksklusiv sammenslutning af videnskabsmænd og specialister indenfor sukkulentforskning, hvor man ikke kunne søge medlemsskab på egen hånd, men skulle indstilles af flere medlemslande. Dette er ændret, således at alle kan søge optagelse men kun som passivt medlem, og uden stemmeret. Der stilles store krav til aktive medlemmer, et speciale, flere artikler, samt deltagelse i vore møder. Formålet med de nye og mere demokratiske regler, er ønsket om et større medlemstal, det giver et bedre økonomisk grundlag for de nødvendige aktiviteter.

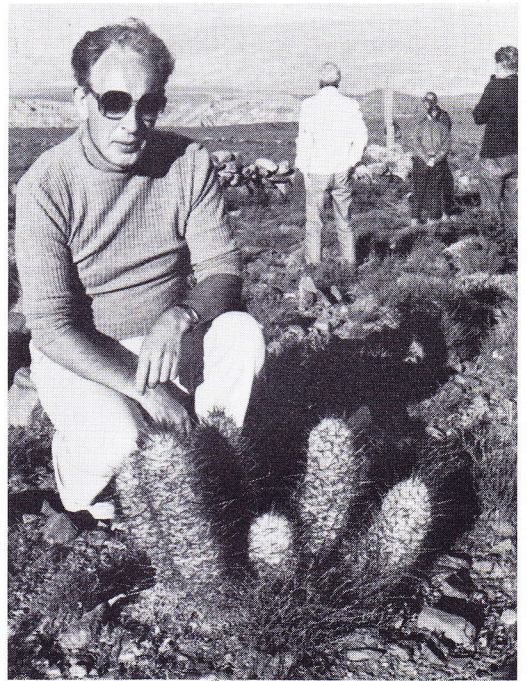
På kongressen blev der som sædvanligt afleveret gode og spændende foredrag, Prof. W. Rauh fra Heidelberg, fortalte levende om Madagascar. Mr. Iliff fra England, om sit speciale, Tephrocactus.

Mr. Iliff betroede mig iøvrigt ved den afsluttende festbanket, at navnet Iliff er af dansk oprindelse, idet han i lige linie nedstammer fra en af de første Vikinger der drog til England, og som bar navnet Ejlif. Dr. Barad fra USA viste fantastiske Dias fra sin samling af Stapelia. Prof. Barthlott fra Bonn, fortalte om taxonomi og evolution indenfor Rhipsalis. Dr.

M. Sajevo fra Sicilien, fortalte om kultivering af *Opuntia ficus-indica* på Sicilien før og nu, iøvrigt en botaniker jeg sætter stor pris på, idet vi har et tæt samarbejde på det historiske område.

Fra Chile, Peru, Mexico, Argentina, Africa, kom mange gode og spændende foredragsholdere, et Resumé af deres foredrag vil kunne findes i IOS publikationer.

Mit eget foredrag, Hardiness of African Succulents, havde jeg bevidst ændret, efter teksten var trykt, idet jeg havde et par vigtige bemærkninger at tilføje, der ikke var populære blandt ledelsen. Det er et dilemma, når en amatør eller autodidakt som undertegnede opdager, at 75% af slægten *Delosperma* er forkert beskrevet, og det af vore mest internationalt kendte Botanikere. Indrømmet, der skal et vis

Artiklens forfatter siddende ved sin første *Oreocereus trollii* (3.100 m.o.h.).

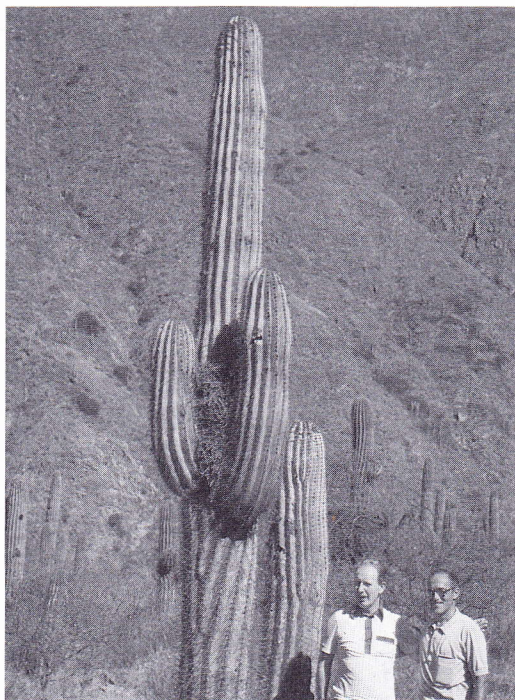

I regnskoven vokser orkideer, *Tillandsia* og *Rhypsalis* oppe på træernes grene og stammer.

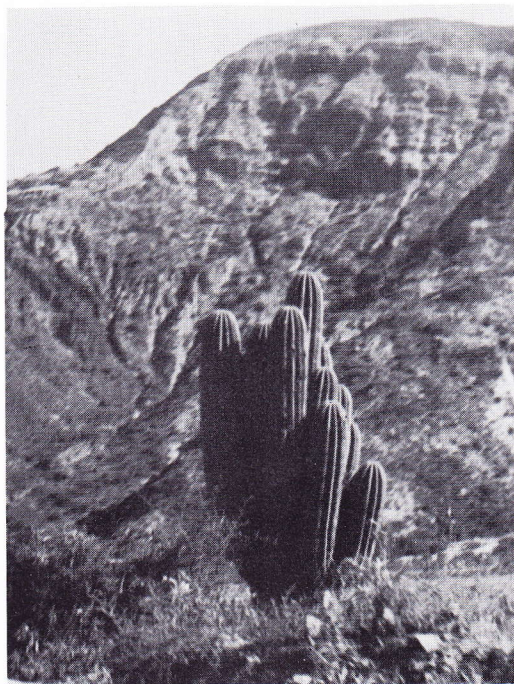
mod til at stå op og sige, at H. Jacobsens Sukkulente Leksikon, der iøvrigt også er oversat til Engelsk, indeholder en hel slægt, der må omrevideres, utroligt at ingen har bemærket dette de sidste 30 år. Men ellers gik resten af kongressen med ture rundt i de kendte kaktusområder, i Salta og Jujuy og videre op i Andesbjergene, der var mange gode men også dramatiske oplevelser, måske Mr. Åsen fra Norge, vil fortælle om mødet med de sydamerikanske dræberbier, og iøvrigt skrive om alle de spændende kaktusser vi så på vor vej, jeg tror han er den rette til den beretning, ingen udførte så nøjagtigt og udførligt feltarbejde som Per, iøvrigt noget der blev bemærket af IOS ledelsen.

For mig personligt var der to store højdepunkter, nemlig mødet med de første Lama'er i 3.500 meters højde, og indflyvningen til Rio de Janeiro. Jeg kender kun byen fra fotos, men dens skønhed oversteg mine forventninger, intetsteds i verden glitrer lysene mere intenst, end i Rio, besøget var kort, et par fotos, lidt postkort fra karnevallet, et par naturbøger, Brasilien er et land jeg gerne ville lære at kende. Tilbage til hverdagen, glæder jeg mig over de mange días fra Argentina, her bliver noget at vise i kaktusklubben til efteråret, blandt andet husflid udført i kaktustræ, ved af en 8 meter høj udgået Søjlekaktus. Veddet bruges af de indfødte som væg og gulvbelægning. Jo oplevelser var der nok af. Vor næste kongres afholdes i Zimbabwe i Afrika 1988, forhåbentlig også med et nyt medlem fra Sverige eller Danmark.

Georg A. Sydow.

G. Sydow og Dr. Ostolaza fra Peru ved *Trichocereus pasacana*.

Trichocereus pasacana.

EVENTYR I ARGENTINA

I løbet av den 19. IOS Kongress i Salta, Argentina ble det arrangert 3 ekskursjoner, henholdsvis vest til Tastil – San Antonio de los Cobres 3375 m.o.h., sør til Tafi del Valle i Tucuman-provinsen, og nord til Abra Pampa (3400 m) i Jujuyprovinsen (fig. 1).

I det følgende skal jeg gi et kort referat fra disse turene, og jeg tar med noen av de mest interessante observasjoner av kaktus.

Klima og vegetasjon

Om vinteren blir fjellområdene i Argentina, Nord-Chile og Bolivia nedkjølte og et høytrykkssentrum blir dannet. Luften fra de øverste atmosfærelagene synker ned mot lavlandet. Denne relativt kjølige og tørre luften har en relativ fuktighet på nesten 0%. Det faller ikke noe nedbør på denne tiden (vinter), og sola skinner intenst fra en skyfri himmel og varmer opp planter og jord. Om natten kan temperaturen falle helt ned til ± 10 til $\pm 15^{\circ}\text{C}$! Dette tåler altså kaktusene i Andes. Om sommeren skjer det motsatte, høyfjellsområdene blir varme og danner et lavtrykkssentrum.

Vindene blåser mest fra øst og fra sør. Det har med seg fuktighet fra Atlanterhavet og slipper denne som regn på østsiden av skråningene mot Andes. Her blir det dannet en meget tett tropisk skog (Yungas).

Prepunaen danner så en botanisk provins i de tørre dalene lenger mot vest med *Trichocereus*-vegetasjon (Cardones) fra ca. 2500 m. Det flate, vidstrakte høylandet på grensen mot Chile blir kalt for Puna, fra ca. 3500 m. Fjellet er sedimentert i opprinnelsen, og det finnes flere saltvanns- og ferskvannssjøer her.

Quebrada del Toro til Tastil og San Antonio de los Cobres. Første stopp var i Quebrada d. Toro på 1950 m hvor *Trichocereus terscheckii* dannet mektige skoger, imponerende var det å se disse kjempene på sitt voksested, ikke sjelden var høyden 6-7 m og alle var fulle av frukter.

Mellom den stikkende buskvegetasjonen av bl.a. *Prosopis* og *Cassia* stakk det også opp grupper av meterhøye *Cleistocactus hyalacanthus*. Godt skjult i bakken mellom visst gress vokste *Gymnocalycium spegazzinii*. Farven er grålig slik at den går helt i ett med den blandingen av sand og grus som den vokser i. Piggene ligger presset til plantekroppen.

Ved 2300 m fikk vi se *Parodia stuemeri* som vokste i skiferaktig, vertikalt fjell og sto med røde blomster. *Parodia faustiana* vokste tilsvarende ved 2970 m. *Lobivia longispina* (= *ferox*) var heller ikke uvanlig i disse høydene.

Fremkommet til Santa Rosa de Tastil skulle en gruppe av oss se på en ruinlandsby fra førinka-tid, men hele utflukten holdt på å ende med katastrofe: Undertegnede trakk på en gammel og hul *Trichocereus pasacana*-stamme i 3100 m høyde. Stammen inneholdt bier, masse bier, usedvanlig sinte og hissige bier som summet i millioner rundt våre hoder. Erindringen om Sør-Amerikanske »killer-bees« ble plutselig virkelighet og den store panikken grep hele selskabet. Her gjaldt det å komme seg unna i en fart, men har noen av Kaktus' lesere prøvd å løpe fra en bisverm i 3100 m høyde? Det går bare ikke. Noen få skritt og du ligger der med blodsmak i munnen, ikke mer pust, ikke mer krefter, ikke mer av noe, slutten. Og biene er fremdeles like hissige og stikker stadig, det eneste jeg orker er å stryke hånden gjennom håret for å plukke ut nevevis med bier. En annen deltaker vrenger av seg skjorta fordi en sverm sitter tett på ryggen. I tillegg til dette virker varmen drepende, svetten siler. »Gud, nå kan det vel ikke være flere bier igjen!« Nå klarer jeg ikke mer stikk. Da blir det stille, solen steker fra en krystallklar himmel. Skjelvende tar jeg et overblikk over situasjonen rundt meg. En engelskmann har klart å krype bort fra biene, han er under behandling. En argentisk botaniker ligger livløs. Brillen, kameraer, vesker, notisbøker og frøposer, ligger strødd rundt på valplassen. Min venn fra den botaniske hagen i Palermo trenger hjelp for å for bort de siste biene fra ryggen. Andre kommer til og bærer argentineren ned til en ventende buss: vi må hurtigst mulig komme oss ned til et lavere nivå for å få pusten igjen!

Vi gjorde oss dermed raskt ferdige med denne del av ekskursjonen og vendte nesene hjemover! Nå var vi kommet såpass til hektene igjen at et stopp ved Puerta Tastil livnet oss opp med *Pyrhocactus umadeave*, til og med med masse frø! Og helt skjult, tilbaketrasket nede i den grå bakken, blant grus og sand, vokste *Lobiva chrysantha*. Så rett hjem til vårt hotel i Salta.

Strekningen Sta. Rosa de Tastil til San Antonio de

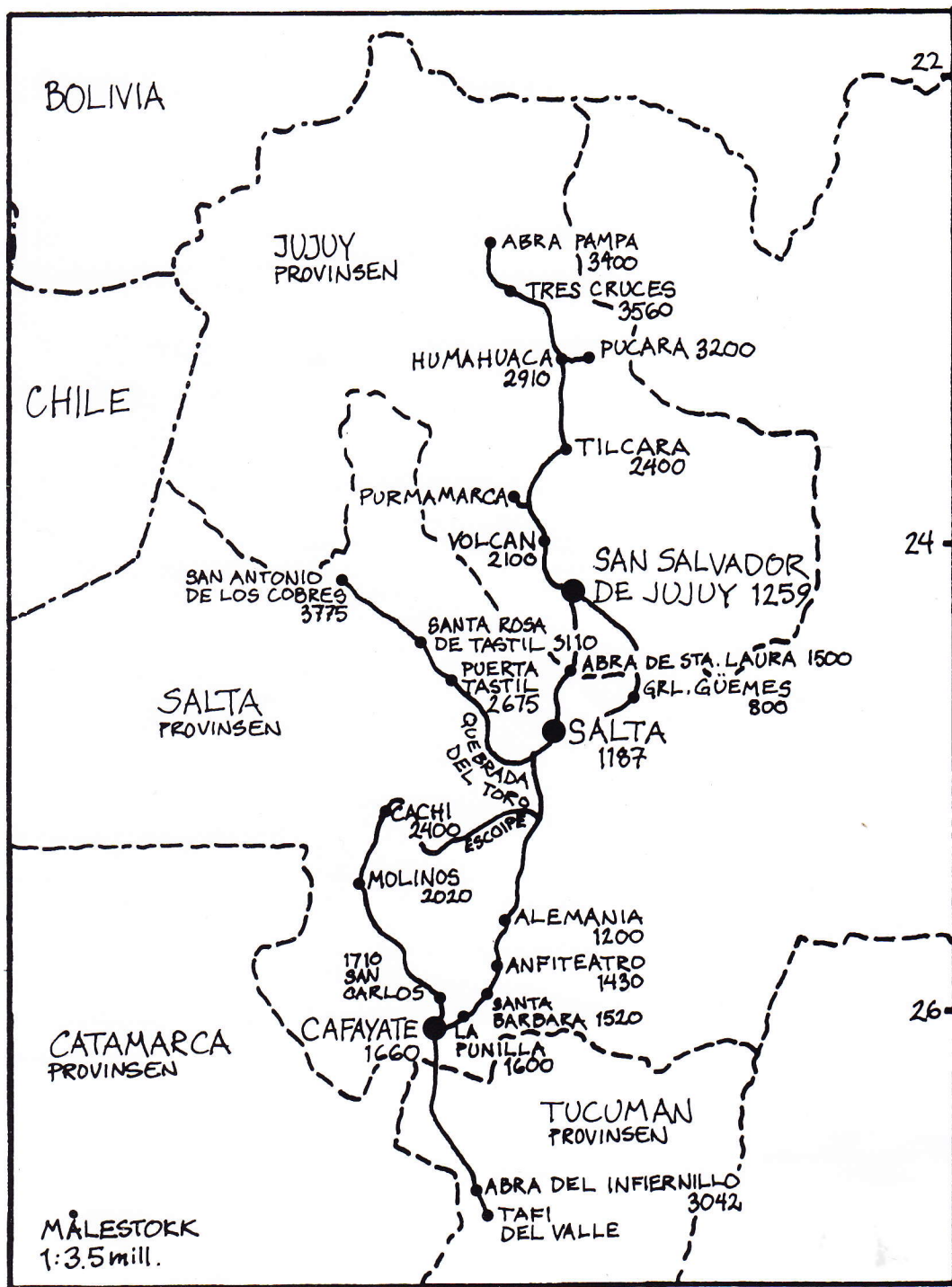

Fig. 1: Kartet viser de områdene i Argentina som ble besøkt under den 19. IOS Kongress i 1986. Reiserutene er tegnet med hel strek. Tallene etter stedsnavn viser meter over havet.

Fig. 2: *Oreocereus trollii*. (Foto: Åsen).

los Cobres ble siden tilbakelagt med tog. Her kom vi opp på selve punaen med svært lav busk- og gressvegetasjon. *Trichocereus pasacana* danner bestander mellom ca. 2300 - 3700 m. Ved 3700 - 4000 m så vi kun enkelte *Pyrrhocactus umadeave*, store planter med diameter på minst 20 cm, og tueformete *Tephrocactus* spp.

Cafayate, Tafi del Valle og Cachi

I den knusktørre krattskogen ved Alemanía 1200 m (358 mm nedbør/år), vokste den krypende *Tricho-*

cereus thelegonus med armtykke »grener«, videre så vi *Cleistocactus baumannii*, *Gymnocalycium schickendantzii*, *Parodia microsperma* og flere grupper med *Echinopsis tubiflora*.

Ved Anfiteatro 1430 m (ca. 250 mm nedbør/år) gledet vi oss over kjempestore *Gymnocalycium spegazzinii* og *G. saglionis*, begge minst 30 cm i diameter. Sidstnevnte er frisk grønn i farven og piggene står ut fra plantekroppen. *Lobivia aurea* (*Pseudolobivia/Echinopsis*) og *Jatropha excisa* var også vanlige her.

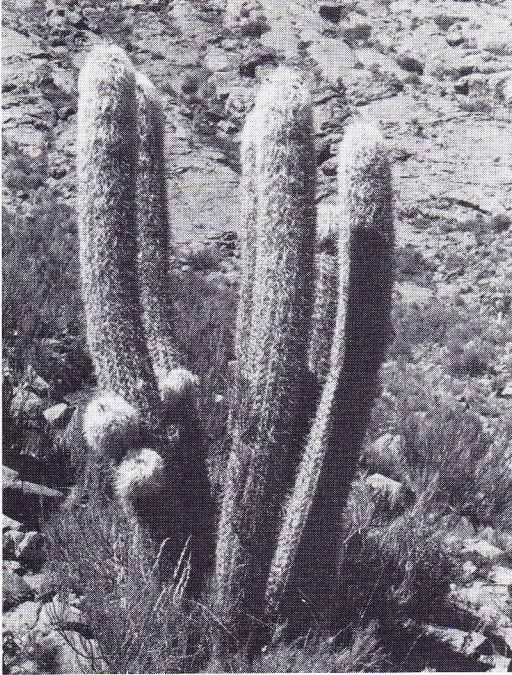

Fig. 3: *Oreocereus celsianus*. (Foto: Åsen).

Trichocereus angelesii med gule pigger ble samlet inn ved Santa Barbara 1520 m.

Meterhøye planter med *Echinopsis leucantha*, 15-20 cm i diameter og 15 cm lange pigger, viste at skillet mellom *Echinopsis* og *Trichocereus* er kunstig. Disse ble observert første gang ved La Punilla 1600 m (se fig. 1 for stedsnavn og reiserute). Her fant vi også en stor populasjon med *Acanthocalycium thionanthum* (ca. 40 cm høye planter). *Pterocactus kuntzei* var lett kjennelig på en lang, tynn rot med en stor knoll i enden. Alle disse kaktusene vokste i løs grus og ren sand.

Efter overnatting i Cafayate reiste vi neste dag til Tafi del Valle hvor passet Abra del Infiernillo på 3042 m o.h. bokstavelig talt var dagens høydepunkt. I ganske fuktig klima ved en fjellbekk med bl.a. *Calceolaria* og *Oenothera* vokste kjempestore planter av *Lobivia grandis*, nesten 50 cm i diameter! Vi befandt oss nå i den botaniske altoandina-provinsen. På nordsiden av passet i tørt klima vokste *Trichocereus pasacana* med optimum omkring 2500 m, plantene var inntil 12 m høye. På sørsiden av passet var det mer fuktig klima med grønt gress og *Lobivia grandis/bruchii* voksende i fuktige bekkedaler. I sannhet et underligt syn som minte om de norske fjell!

Neste dag samlet jeg frø av *Tephrocactus molinensis*

i grus/sandhauger sør for Molinos (1960 m). Forøvrig vokste den også i kvartsaktig fjell. Det samme gjorde fantastiske planter av *Parodia auricentra* med både blomster og frukter. Sollyset var intenst og blendende mot det hvite kvartsfjellet.

Vi overnattet i Cachi, en ferieby på 2400 m, på Automóvil Club Argentina Hotel.

Høydepunktet neste dag var »Tin-Tin Straight« på 2870 m, mellom Cachi og Escoipe, hvor *Trichocereus pasacana* dannet virkelige skoger så langt øyet rakk. Omslagsfotoet på Backeberg's bok »Wunderwelt Kakteen« er tatt her. Nedover i Escoipe i fuktigere klima vokste *Lobivia walteri*, *Trichocereus smrzianus* og *Rebutia pseudominuscula*. Alle vokste i mose- og lavkleddede fjellutspring.

Humahuaca og Abra Pampa

Etter å ha »hvilt« en dag i Salta med forelesninger, reiste vi nordover (se fig. 1). Første stopp var regnskogen ved Abra de Santa Laura på 1500 m (Yungasformasjonen). Her faller det ca. 2000 mm nedbør /år og skogen er tett med epifytter, bl.a. *Rhipsalis lumbricoides* og *R. tucumanensis*. I veikantene så vi *Canna* og *Abutilon*, bare for å nevne kjente haveplanter fra Europa.

Ved Volcan (2140 m) fikk vi se hvordan *Parodia chrysacanthion* vokste i skiferaktig fjell. Det var en opplevelse å se disse kjente plantene som nå sto med modne frø i masser.

Vi overnattet i Humahuaca i 2900 m høyde, og i den klare nattelufta var det ingen problemer å se Halleys komet i nærheten av sydkorset på stjernehimmen.

Neste dag bar det rett øst til en høyslette ved Pucara. I 3200 m vokste *Oreocereus trollii* og *Trichocereus poco*. Den første med store frukter, og en opplevelse med sin hårdragt!

Ved Tres Cruces vokste *Oreocereus trollii* (minst, fig. 2) og *O. celsianus* (størst, fig 3) i 3560 m.o.h. *Tephrocactus glomeratus* med en enorm pelerot dannet tuer på 30 cm i diameter. En form av *Lobivia jajoiana* ble funnet i 3680 m.h.

Ved Abra Pampa vendte vi nesen sydover igjen og stoppet ved Purmamarca hvor *Blossfeldia liliputana* dannet relativt store bestander i skyggefulle bergsprekker. Farven var grågrønn, og den var vanskelig å oppdage.

Like før Salta fikk vi med oss kjempestore eksemplarer av *Opuntia quimilo* og *Stetsonia coryne*. Stedet hette Güemes (800 m) og kunne også vise populasjoner med *Pereskia sacharosa*.

Per Arvid Åsen, Kristiansand Museum
Postbox 479, N-4601 Kristiansand.

Vi præsenterer...

Discocactus pugionacanthus

Buining & Brederoo

Da A.F.H. Buining sammen med L. Horst rejste rundt i Brasilien på jagt efter kendte og nye voksesteder, fandt de denne nye art, som her beskrives kort:

Planteløgemet: enkelt, fladt kugleformet, 14 cm i diameter, grønt.

Cephalium: fladt, 4 cm i diameter, med creme-gululd.

Ribber: 11.

Areoler: ovale, i begyndelsen med gullig til lysbrun filt, senere nøgne, cirka 3 per ribbe.

Torne: dolkformede først hornfarvede, senere lys rosa til lysgrå.

Blomst: knopper lysgrøn, Blomsten for nede rørfør oven tragtformet, nøgen, hvid.

Frugt: kegleformet, næsten hvid.

Frø: hjelmformet, skinnende sort, 1,4-1,7 mm lang og 1,4-1,6 mm bred.

Voksested: Nordlige del af Chapada do Diamantina og vestlige del af Fruta de Leite, Minas Gerais, Brasilien, mellem klipper. Højde cirka 950 m felt nr. HU 462.

Kommentar: På samme voksested findes *Pilosocereus fulvilanatus* Buin. & Bred., *Brasilicereus markgrafii* Back. & Voll. og desuden en ny *Melocactus*-art.

Litteratur: Buining: Førstebeskrivelse i »Discocactus«, Buining-fund, Venlo 1978.

Königs: »Die gattung Discocactus« i K.u.a.S., 1978, side 36.

På *Discocactus pugionacanthus*' voksested.

Den 16. august klokken 9.00 kørte vi – 6 ivrige samlere – i bil fra Riacho dos Machados til Salinas, hvor vi så et fladt område med lave klipper. Vort mål var at finde *D. pugionacanthus*' voksested, som skulle være i området omkring Salinas i det nordlige Minas Gerais. Vi var så heldige at finde planterne med det samme. *D. pugionacanthus* vokser blandt græsser i den laveste del af et område på 100 gange 200 meter. Her drejer det sig sikkert ikke om det samme voksested, som det Buining opgav i sin førstegangsbeskrivelse. Lokaliteten kan bedst beskrives som

Discocactus pugionacanthus' voksested. (1)

»græsningsområde« med sandet jordbund og klipper af hvid feltspat, altså kvartslignende sand og små klippeformationer. Temperaturen (august = vinter i Brasilien) var 18 grader C., luftfugtigheden var 75% og det var letskyet. Skønt området var nogle hektarer stort, var det kun en relativt lille del der var dækket af klipper og småsten, og hvor disse forsvandt, forsvandt også ethvert spor af *D. pugionacanthus*. Hvor mange *Discocactus* der gror inden for området er svært at sige, men det drejer sig i hvert fald ikke om mere end 1000 eksemplarer. Skønt dette lyder af meget er det for populationen i almindelighed kun få, men det er typisk for alle de voksesteder, vi besøgte i Minas Gerais.

Det at planterne gror så lavt, og det at urter og småtræer giver dem halvskygge, gør at de får den i vækstsæsonen så eftertragtede høje luftfugtighed. Jorden er mineralrig med ingen eller kun lidt næring, og den består af et tykt lag kvartssand dækket af småsten.

I sådan en jordblanding løber overskydende vand hurtigt væk og alligevel vil den være fugtig nok tilstrækkelig længe på grund af dækket af småsten, hvor igennem fordampningen er nedsat.

Micranthocereus violaciflorus og nogle fine *Bromeli-*

Discocactus pugionacanthus (Foto: C. Wolters).

er hæver sig sammen med klipperne over landskabet.

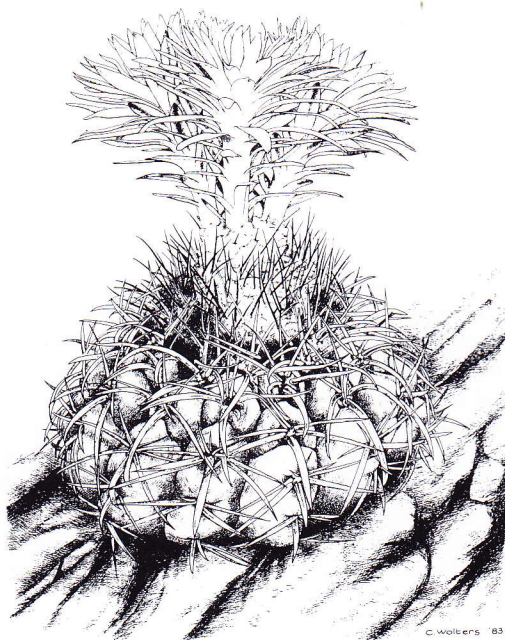
Vores første Brasiliertur havde som vel de fleste kaktus- »safarier« som mål at finde og indsamle planter af enhver art. Da vi kom hjem var vi kede af, at vi ikke havde taget jordprøver, ja end ikke målt pH. Der er ingen tvivl om, at de oplysninger, sådanne prøver kunne give, sammen med data om den omgivende flora ville være af stor betydning for, hvilke dyrkningsmetoder man skal vælge at tage i anvendelse ved dyrkning af *Discocactus* i Europa. På vor næste tur til Brasilien vil vi sørge for også at tage jordbundsprøver m.v. og resultaterne af disse glæder vi os til at give videre.

J. Hovens, G. Königs, C. Wolthers
(Oversættelse Erik Holm).

Deltagere i årsmøde vil sikkert have bemærket, at Carla Wolthers desværre ikke var tilstede i år. Dette skyldes, at hun og Hovens (og Königs?) var ved at forberede sig til en ny tur, der løber af stablen fra midten af juli. Vi har allerede fået tilsagn om en ny artikelserie af Carla Wolthers, og mon ikke Brasilien bliver emnet i en eller flere?

EH.

Discocactus pugionacanthus.

Bland Sulcorebutia i Bolivia

Sedan några år har min kärlek till kaktusar nästan uteslutande koncentrerats till släktet Sulcorebutia. Jeg önskade, som troligen varje kaktusvän, att hälsa på hos mina favoriter i deras hemland och eventuellt ta hem några av dem till min samling. Förra året gick min stora önskan i uppfyllelse – i anslutning till en sex-veckors resa med fru och son genom Peru och delar av Bolivia, gjorde jag en tre-veckors vandring genom Sulcorebutiernas hemland.

Första veckans utgångspunkt var provinshuvudstaden Cochabamba i Bolivia. Efter några resultatlösa dagar i den närmare omgivningen av Cochabamba, hittade jag under en utflykt till Colomi mina allra första Sulcorebutia. Jag hade inga exakta informationer var jag kunde hitta något, så jag var helt hänvisad till turen och min »goda näsa«. När jag klättrade i några sluttningar i Colomi tycktes det inte finnas någonting; visst hittade jag efter ett kort sökande en Lobivia, som till och med blommade, men av Sulcorebutia fanns inte ett spår. Envist letade jag vidare och så helt plötsligt stod jag framför mitt första exemplar av Sulcorebutia – *Sulcorebutia steinbachii*. Den hade becksvarta taggar och gömde sig djupt i en mossbeväxt skreva mellan två klippor. Efter första fyndet dök de upp en efter en, och jag lyckades hitta massor, alla med härliga taggar, mest svart- eller mörk-brunt färgade.

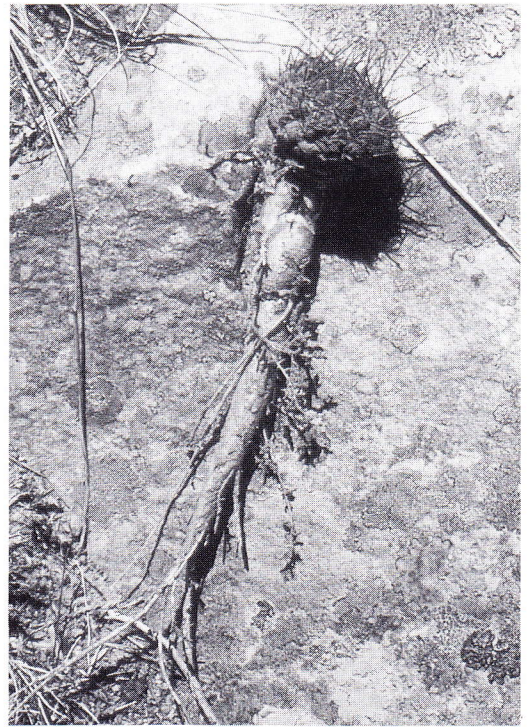
Uppmuntrad av framgången, fortsatte jag två dagar senare till Aiquile, varifrån *Sulcorebutia mentosa* och andra vackra Sulcos kommer. Redan på vägen dit hade jag turen att hitta ett par.

Under resan från Cochabamba till Epizana stannade jag flera gånger och klättrade i några sluttningar efter vägen som såg intressanta ut, och på så sätt kunde jag upptäcka olika populationer av *S. steinbachii*. Plantorna likade dem som jag hittade två dagar tidigare vid Colomi. Några kilometer innan Epizana, vid Monte Puncu, skulle *S. tiraquensis* växa, så jag stannade där och det var lätt att hitta de vackra plantorna. Imotsats till *S. steinbachii*'s växtplatser, som är karga och torra, är platsen där *S. tiraquensis* växer nästan »frodig«. Genom dimmor och moln, som drar upp genom det tropiska låglandet, får växterna även under torrtiden tillräckligt med fuktighet, så att de ser kraftiga och vitala ut. Varje kaktusväns hjärta hoppar högt då han ser detta färgmix i taggar,

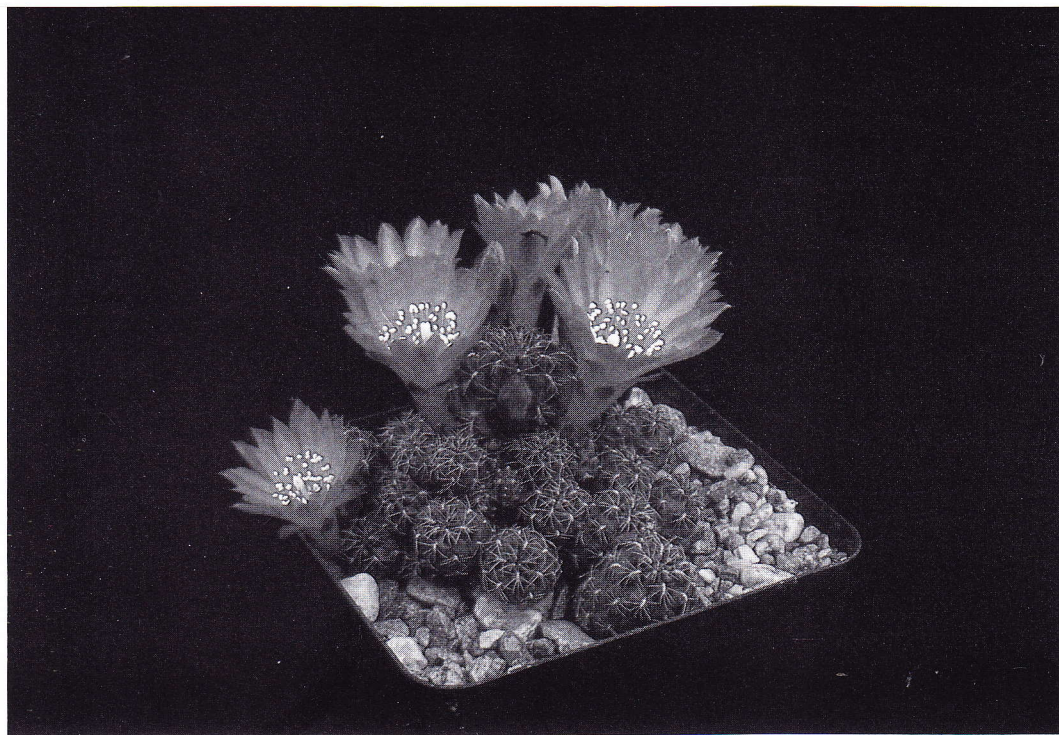
alltifrån mörkaste svart till bärnstensfärg. På grund av detta tror jag att namnet *S. tiraquensis v. electracantha* är lika oberättigat som den av Brandt beskrivna *Weingartia aghiana (Sulcorebutia tir. v. bicol. Knize n.n.)* eller *S. camacho* Knize n.n. Allt detta är former som ligger inom det naturliga variationsområdet av *S. tiraquensis*. Skulle man erkänna denna varietet, måste man åtminstone beskriva fem varianter till från samma växtplats; helt i onödan.

I Epizana, där jag stannade över natten i ett litet hotell, hade jag en upplevelse som kastar ett tydligt ljus över den lantliga befolkningens inställning till insamling av kaktusar.

Jag satt en eftermiddag på hotellets gård och gjorde rent mina insamlade plantor, då ägarens fru, en Quechua-indianska, tittade på mig. Efter en stund kom hon fram till mig och frågade något på Quechua, men jag förstod inte vad hon sa, vilket jag för-

S. steinbachii G13 med en 20 cm lång pålrot.

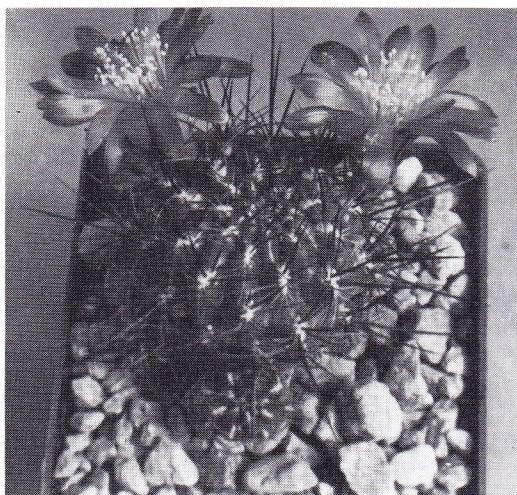
Sulcorebutia steinbachii KK 806 (Tiraque 3000 m). (Foto: Nilsson).

sökte förklara för henne. Därefter frågade hon genom gester vad jag tänkte göra med kaktusarna. Så där höll vi på ett tag, utan att veta vad den andre ville.

Sedan pekade hon på kaktusarna och gjorde tecknen för »äta« med händer, och då förstod jag att det var gåtans lösning – hon ville bara veta om jag hade samlat kaktusarna för att äta dem! Senare kunde jag flera gånger konstatera att den lantliga befolkningen inte kunde föreställa sig någon som klättrar omkring i bergen i flera dagar med andra syften än för att få mat för dagen. Likaså är det nästan omöjligt att förklara för en infödd, även om han talar spanska, vad ordet »hobby« betyder.

Den följande dagen beslöt jag mig för att under den andra etappen bege mig till Aiquile. Den första större orten på denna sträcka är Totorá, och jag hade turen att möta en vänlig man, och jag fick följa med honom i hans mini-lastbil.

Först hade jag tänkt att gå till fots från Totorá och besöka Sulcorebutiernas växtplatser utefter den 75 km långa vägen, men denna plan fick jag dock ge upp redan första dagen, när jag hade vandrat 25 km söderut. Nästan alla boplatser längs vägen var övergivna, och jag lyckades inte, trots stora ansträngnin-

Sulcorebutia steinbachii WR 56 (Foto: Nilsson).

gar, att få tag på vatten. Detta område av Bolivia upplever just detta år den värsta torrperiod i manna-minne; inte någon kan komma ihåg när det regnade ordentligt sist. Till min lycka fick jag efter Pampa Grande följa med en lastbil till Aiquile. Övernattning i tält, utan vatten, hade inte varit speciellt trevligt. Strax innan blev jag dock belönad för alla strapatser under den långa vägen, när jag vid Pampa Grande, alltså vid typorten, hittade *S. pampagrandensis*. Där fick jag klarhet i det som redan Walter Rausch skrev i sin första beskrivning av arten, att man knappt kan hitta två likadana plantor. *S. pampagrandensis* har en oerhörd stor variation; Taggarna varierar alltifrån korta, mjuka och vita till långa, hårda och svarta. Däremellan hittar man alla möjliga kombinationer – ett paradiset för personer som gärna tar ut enstaka exemplar och beskriver dem som nya arter. Vid denna växtplats fick jag klart för mig hur onödigt det är att beskriva Sulcorebutier när man inte har någon kunskap om den naturliga variationsbredden. Säkert gäller det nyss sagda även för andra släkten.

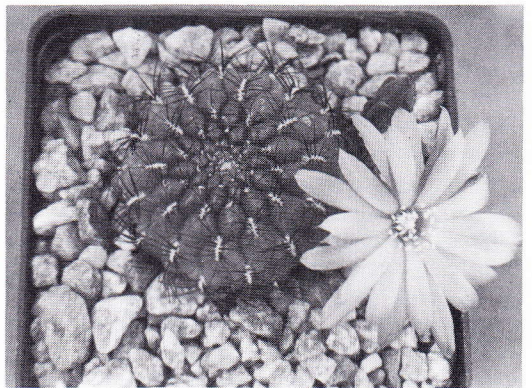
Med Aiquile förknippar varje Sulcovän den av Ritter först funna och beskrivna *S. mentosa*, samt Walter Rausch's gula motsvarighet *S. flavissima*. *Sulcorebutia flavissima* är en av dessa Sulcorebutier vilkens växtplats sedan länge är allmänt känd, och jag har hört att det har haft en förödande effekt på populationen, då det endast finns enstaka exemplar kvar vid »Orkho Abuelo» (farfars berg). Tyvärr kan jag bara instämma. Om det verkligen inte finns fler vet jag inte; kanske missade jag de sista.

Min önskan att hitta *S. flavissima* gick i uppfyllelse dagen därpå när jag letade efter *S. mentosa*. På olika sluttningar söder om Aiquile hittade jag en ofantligt stor population av *S. mentosa* i alla tänkbara färgnyanser, däribland några med rent gula taggar och ljusgrön kropp, alltså identisk med *S. flavissima*.

Förutom Typ-formen finner man mest former som vi känner igen under *Sulcorebutia Lau 338* med till kroppen böjda taggar. Säkert kommer nu frågan om *S. flavissima* är berättigad som egen art, för att inte tala om Brandt's *Weingartia flavida* som i mina ögon är en synonym till *S. flavissima*. Anser man att *S. tiraquensis*, inklusive *v. electracantha*, är former av en variabel art, och likaså tycker att *S. lepida*, *S. totorensis*, *S. tiraquensis v. spinosior*, och naturligtvis Brandt's svart till gul-taggade *Weingartia nigrofuscata*, är en art, måste man också enligt min mening ställa *S. flavissima* som form till *S. mentosa*. De gula *S. mentosa* är tydligen inte begränsade till en särskild areal, som Rausch anser, utan man kan även finna dem tillsammans med de svarta, rödbruna, ljusbruna och bärnstensfärgade.

Den tredje etappen förde mig sedan till Sucre, söder om Aiquile. Sucre är en mycket vacker och ren stad, då dess offentliga byggnader varje år målas med vit färg. Tillsammans med ett relativt trevligt klimat är vistelsen i Sucre rätt angenäm, och det finaste för en Sulco-vän är att man kan finna *Sulcorebutia* runt staden på gångavstånd. Några växtplatser är kända genom publicering av »första beskrivningar» (first descriptions) och reseberättelser.

Vid cementfabriken i Cerro Churuquella lyckades jag utan svårigheter finna både *Sulcorebutia canigueralii* och *S. verticillacantha v. applanata*. Men trots att det finns så många att man nästan snubblar över dem, kan det vara svårt att finna dem. De otroligt små plantorna växer helt nedsjunkna i jorden och är i regel också täckta med jord och löv. Att sedan solens heta strålar färgat plantkroppen röd gör det ju inte precis lättare att finna dem. Ibland är man tvungen att krypa på alla fyra och dra näsan längs marken. Jämför man dessa ynkliga plantor med de vackra som står med samma namn i våra växthus tror man knappast att det är samma art. Jag skulle vilja påstå att *S. canigueralii* och *S. verticillacantha v. applanata* endast är formen av en enda art. På växtplatsen skulle endast blomfärgen kunna skilja dem åt. En ytterligare fotmarsch förde mig i närheten av Hacienda Barranca, norr om Sucre's flygplats. Där hittar man på en del sluttningar en sådan enorm rikedom av former att det ställer allt jag hitills sätt i skuggan. Här hittar man plantor som liknar *S. canigueralii*, plantor som vi känner igen under samlarnumren WR64, Lau375, Lau954, Kr380, och slutligen också *S. vazqueziana v. albispina* som Brandt helt utan anledning omkombinerat till *Weingartia saxatilis*. Den mest förekommande blomfärgen är magenta, men det finns även mer rödfärgade. Däremot finner man mer i sydväst, på vägen mellan Sucre och Rave-

Sulcorebutia mentosa (Foto: Nilsson).

S. tiraquensis G15. Fyra olikfärgade plantor i en tuva.

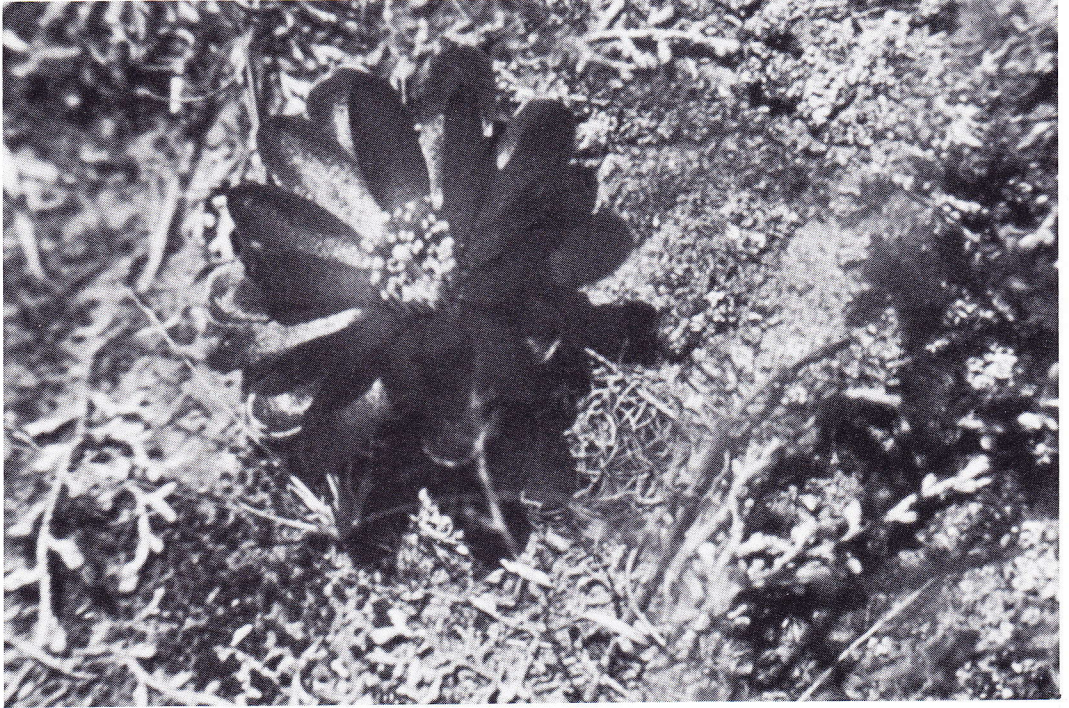
lo, plantor med övervägande kraftigt röda blommor, som ibland även kan ha ett ljusare eller gult svalg. Växtplatsen börjar strax efter Sucre's flygplats och plantorna där ser nästan likadan ut som på nordsidan.

Redan efter några kilometers längre färd mot Ravelo, dyker en ny typ upp som påminner om *S. losenykiana*. Plantorna blir större än de som jag hittade vid Hacienda Barranca, och de motsvarar den typ vilken man kan finna runt Sucre. Efter ytterligare några kilometer finner man plantor med kraftiga taggar precis som hos *S. losenykiana*. Vad jag menar är att det är omöjligt att skilja alla dessa former från varandra. Man hittar inga arealbundna avvikelser, utan alla övergångar är flytande. Jag ser ingen annan utväg än att ställa alla dessa Sulcorebutier som former till en mycket variabel art – *S. canigueralii*. Vad jag har hört, så delar även i princip Walter Rausch mina uppfattningar, en man som känner till dessa populationer bättre än någon annan.

Åker man från Hacienda Barranca över passet till Alamos, kan man finna många intressanta Sulcorebutier. Högst uppe på passet hittade jag *S. vazqueziana*; en mycket liten art som upptäcktes och beskrevs av Walter Rausch. Alla plantor har mer eller

S. spec. G25, från vägen Sucre-Ravelo.

S. spec. G21b, nära Hacienda Barranca.

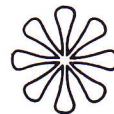
mindre gula taggar, och liknar på växtplatsen mest små grästovor. Plantkroppen är helt osynlig då den sitter nersjunken i jorden, och det enda som syns är de långa gula taggarna. Denna art finner man endast på toppen av passet, varken framför eller bakom.

Längre bak i dalen vid Alamos växer den mycket vackra arten *S. frankiana*, som egentligen inte alls passar in i omgivningen. Vid första anblicken tro man att det är *S. mentosa*. Vi vet att *S. frankiana* i motsats till *S. mentosa*, som blommar enhetligt magenta, visar upp alla färger, men vem vill utesluta ett släktskap för det? I denna dal ska också *S. alba* växa, men jag kunde tyvärr inte finna någon. Just upp kommen på toppen av en backe såg jag en kondor som svävade över dalen. Tydligt såg han mig för han ändrade färdriktning. Han flög i en vid båge och jag kunde se hans vita översida på de stora, kraftiga vingarna. Han fortsatte rakt emot mig där jag stod, och jag blev väldigt rädd, och så stannade han plötsligt upp ovanför mig på 10-20 meters avstånd. Jag trodde han skulle anfälla, men tydeligen ville jättefågeln bara ta sig en titt på »gringon« som gjorde intrång på hans berg, för han försvann snabbt i

en elegant sväng. När första skrällen hade lagt sig, gjorde jag slut på mina sista bilder i kameran, men tydeligen var jag fortfarande nervös, då några kort blev oskarpa av derrande händer. Det är inte var dag man får se en kondor i Bolivias berg, och allra minst på så nära håll – en passande avslutning på min resa genom Bolivias Sulco-regioner.

Willi Gertel
Rheinstrasse 46
D-6507 Ingelheim

(Översättning: Rudolf Schumme).
(Redigering: Mats Nilsson).

Sulcorebutia vasqueziana (Foto: B.K.)

Sulcorebutia totorensis (Foto: Nilsson).

Öppet hus hos Sydsverige-kretsen

Sydsverigekretsens första »öppet hus« för säsongen, hölls redan i mitten av april hos Stig & Edith Jahnke i Marieholm. Trots att vädret mer liknade vinter än vår, med täta snöbyar, så hade Besökarna ett behagligt klimat i Stigs nya växthus.

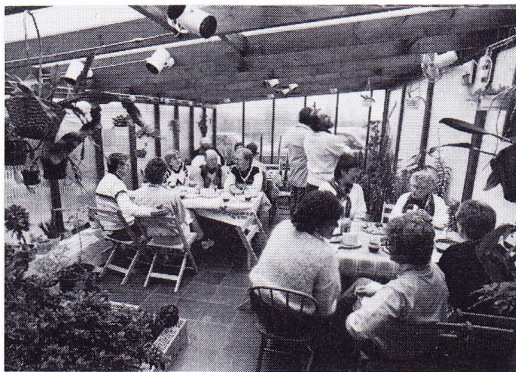
Ett trettiotal medlemmar från Skåne hade mött upp, och ända från Skövde i mellansverige kom det besökare. Själlands-kretsens medlemmar var inbjudna, men tydligen är Köpenhamnarna svårflirtade, för det blev bara två modiga danskar, som vågade sig över det stora vattnet... Vår Formand, Peter Brandt Pedersen hade giltigt förfall, då han var i Oslo och pratade kaktus.

Det var mycket som Köpenhamnarna missade. Förutom Ediths rundstycker & hembakta kakor så är det nya växthuset något utöver det vanliga. Det sträcker sig längs större delen av bostadshuset, ytan är på 30 kvadratmeter, och som framgår av bilderna så är det (än så länge) gott om plats både för plantor och för besökare. Växthuset blev klart i höstas och rymmer förutom stora friplanterade markbäddar även en liten damm ved vattenväxter och fiskar. En pump sörjer för rinnande vatten och ett rogivande porlande. Förutom kaktus och andra suckulenter finns det i växthuset också en del tropiska växter som t.ex. Streilizia och Bougainvillea. Även en epifytstam med orkidé'er och tillandsior har kommit på plats.

TEXT OCH FOTO:
Kjell-Erik Nilsson
A. Danielssons väg 306
S-21482 Malmö.

Värden själv, Stig Jahnke, med en blommande *Theolocactus*. Bilden tagen vid ett annat tillfälle, då det var lite tidigt för blommning vid det öppna huset.

Gott om plats både för människor och växter.

I förgrunden diskuterar Lars Håkansson, Malmö och Per Thelander, Svedala, växterna i jordbädden.

Om katten i sækken

En dag i april 1985. Husets 8 årige datter havde en jævnaldrende veninde på besøg. Efter en runde i samlingen trak de to sig tilbage, og der hørtes brudstykker af en hviskende samtale med omkvædet »Kaktus« mundende ud i bemærkningen: »Vi kan da spørge min mor«.

Slige situationer plejer at resultere i en bøn om aflæggere og lign., og jeg var allerede begyndt at overveje, hvad jeg havde at dele ud af denne gang, men for en gangs skyld havde jeg gjort skarn uret. Spørgsmålet lød: Min far og mor har en hel masse kaktus, der skal smides ud, fordi vi skal flytte, vil du ikke hellere have dem?»

En forsigtig forespørgsel hos familien klarlagde situationen: Familien havde købt nyt hus, og den fraflyttede ejer havde efterladt 2-3 meter vindueskarm fuld af kaktus. Jeg måtte hjertensgerne fjerne dem, men »de havde stået i knap to år uden vand og varme, og nogle af dem var temmelig store. Men der så ud til at være liv i dem – sådan da!« Jeg anbefalede forsigtigt vanding, og lovede at fjerne dem ved førstkommende lejlighed.

En lørdag nogle uger senere rullede jeg så af sted bevæbnet med kasser, aviser, et par solide handsker og min husbonds skarpe kniv for dermed at lukke katten ud af sækken.

Der var godt og vel 2 meter vindueskarm spækket med planter, og nogle af dem var ganske rigtigt temmelig store. Faktisk var der kun elleve planter på hele arealet. Vindueskarmen var bygget som en kumme, ca. 20 cm dyb og 30 cm bred, fyldt med jord. Planterne stod nedgravet i små potter. Alt for små potter, for i de fleste af dem var der ikke et eneste korn jord tilbage men kun sammenfiltrede rødder, der gik ud gennem hullet i bunden. Alle potter var af ler, og måtte slåes i stykker, før planterne kunne komme ud af dem.

Planterne blev nu båret ud på plænen til en primær undersøgelse. Nogle af dem var mere medtagne end først antaget, og andre var så vildtvoksende, at de ville være meget vanskelige at transportere. Alle var utroligt støvede, og det var vanskeligt at afgøre, hvad der egentlig var liv i. Det mest forbavsende var dog, at kun en plante var gået helt ud, og at der ikke var antydning af skadedyr.

Kniven kom i sving. En hel del blev skåret til stiklinger, 4 stk. som var i bedre form end de andre blev transporteret intakte hjem. Senere på den hjemlige

græsplæne fik alle planter en omgang med haveslangen og en blød børste. Behandlingen havde en helt fantastisk virkning på både form og farve, og derefter blev der tid til at gøre status og føre kartotek. Der var ti numre i kataloget:

- 1) En *Oreocereus celcianus*, ca. 1 m lang, men den underste halvdel var indskrumpen og skadet. Toppen blev stukket, men den døde senere.
- 2) En pude ca. 20 cm i diameter af *Mammillaria prolifera*. Den var delvis mumificeret, men det lykkedes at skære 6 stammer, mere eller mindre med rødder. I år er de fire i live og i god vækst.
- 3) En *Echinocereus pentalophus*, ca. 30 cm i diameter, stærkt forgrenet i alle retninger, og delvis visnet. Der blev taget 5 stiklinger af den mest friske del, alle med rødder. Alle overlevede i fin form.
- 4) En *Echinocereus stramineus*, ca. 50 cm på hver led! Den vill måske nok have været til at redde i hel figur, men den var meget u håndterlig, fuld af støv og utilgængelige kroge, og forbarket og revnet. Der blev skåret 7 stiklinger, der alle fik rødder, og kom i fin vækst i år.
- 5-6) To uidentificerede søjlekaktus, sandsynligvis *Cleistokaktus*. De blev skåret til stiklinger, og alle kom i vækst. Der har endnu ikke været blomster, men nye skud fra basis. De sidste 4 numre var de planter, der blev bevaret i »hel figur«.
- 7) En 25 cm høj *Oreocereus* spp. med et ca. 8 cm langt side skud. Rødderne var ikke imponerende, men de må alligevel have været tilstrækkelige, for der kom en nyvækst på ca. 5 cm på hovedskuddet og 2 cm på side skuddet i sommerens løb. Også i år er den gået i vækst.
- 8) En *Gymnocalycium saglione* på størrelse med en grapefrugt. Den bar rester af blomster, men var utroligt indskrumpet og rynket. Rødderne var dog fine.
- 9) En *Trichocereus werdermannii*, 40 cm høj og ca. 10 cm i diameter. Denne plante stod i en 8 cm potte! Rødderne var fine, og efter omplantning kom den i vækst. Den nåede at lægge ca. 10 cm til sin højde i sommerens løb.
- 10) Som rosinen i pølseenden en *Cleistocactus strausii*. 5 meterlange søjler 6-8 cm i diameter, smukt hvidhårede og friske. Desuden »stubbe«

efter mindst 6 afhuggede søjler. Denne plante stod i en 2 liters beholder. Den blev omplantet intakt i en, der var noget større.

Det var fantastisk at se de forandringer, der i løbet af de første par uger skete med disse planter efter anbringelsen i drivhuset. I den tid fik de kun vand og intet gødning. Søjlerne lagde mindst en trediedel til deres tykkelse, *Cleistocactus strausii* gav sig oven i købet til at blomstre. Ganske vist blev det kun til 2 blomster i 1985. Til gengæld har den sat i et væld af knopper i år, og også længdetilvæksten er betydelig. Den eneste af de 9, der ikke havde nogen egentlig tilvækst var *Gymnocalycium sagli-*

one, men det må også have krævet en betragtelig indsats fra planten at få diverse rynker og folder glattet ud, og det er stadig muligt nu efter godt et år at se spor af indskrumpningen. Men i år er den gået i vækst for alvor, og måske ender det alligevel med et par blomster.

Ovenstående demonstrerer, hvad kaktus kan overleve af krummerlige forhold i kultur. Men vel at mærke i den utroligt heldigt situation, at der ikke har været skadedyr til stede.

Det er også et eksempel på, at det ind imellem kan betale sig at købe katten i sækken. Det var i grunden slet ikke så galt.

Hanna E. Hansen.

MEDLEMMERNES HJØRNE

Nye redaktører

Efter et langt og stort arbejde inden for foreningen og til slut et veltillægt årsmøde, nedtrapper Hans Keil nu aktiviteterne. Dette indebærer at Hans Keil fra næste nummer af KAKTUS, ikke længere er redaktør af Brevkassen.

Jeg vil gerne rette en varm tak til Keil, for hans altid solide og dygtige arbejde, som gør det nemmere for enhver redaktør.

Red.

Tak for tiden som »Brevkasse-Redaktør«.

Hans Keil.

Brevkassen

Har du spørgsmål eller kommentarer, skal du for fremtiden henvende dig til en af KAKTUS' nye redaktører:

Mats Nilsson, Torsvedsvägen 12, S-632 39 Eskilstuna eller, Ulf Eliasson, Nämndemansvägen 1, S-430 91 Hönö.

Køb - Salg - Bytte

Kjøpes: Ønsker planter eller stiklinger (frø) af følgende. *Echinocereus* arter: *engelmannii*, *fendleri v. rectispinus*, *fendleri v. fasciculatus*, *longisetus*, *maritimus*, *papillosus*, *pectinatus v. dasyacanthus*, *polyacanthus v. densus*, *pulchellus*, *salm-dyckianus*, *stoloniferus v. stoloniferus* og *subinermis*.

Jeg vil også takke Dagny Jensen for de fine artiklene om *Echinocereus*, jeg gleder meg til å lese de neste artiklene.

Henv.: Aud Kampen
Fjellvangvn. 14
1488 Makadal, Norge.

Bytte

Jeg har lidt frøplanter i overskud og vil gerne bytte mig til nogle andre. Planterne er to år gamle og på størrelse med tiører og femogtyveører. Jeg har *Euphorbia obesa*, *Astrophytum capricorne*, *Denmoza rhodantha*, *Matucana haynei*. Er du interesseret så skriv til:

Jens Houghton-Larsen
Refsbalevej 14
4930 Maribo.

– næste gang De kommer til

KØBENHAVN

bør De i egen interesse besøge

Thorvald Petersen's Handelsgartneri

Jagtvej 74

her finder De det største udvalg i

KAKTUS og SUKKULENTER i alle størrelser

Kaktusgødningen SUKUROL føres

Tidligere årgange af »KAKTUS«

Nedennævnte årgange af KAKTUS kan købes ved henvendelse til

CHRISTIAN LORENSEN

Ærtevej 12, DK-8700 Horsens.

Betaling: Check eller på Giro nr. 834 29 11.

Årgang 5-8: 5 kr. pr. nr. Årgang 9-18: 10 kr. pr. nr. Følgende nr. er udsolgt: 5. årg. nr. 2, 9. årg., 13. årg., 14. årg. nr. 1.

Allerede før De når Hamburg, kan De finde vort kaktusgartneri

»Klein Mexiko«

Vi har et stort sortiment af interessante planter til Dem. De er velkommen til et besøg til enhver tid, - undtagen mandag! Grupper helst forudanmeldelse. - Ingen forsendelser. Ny vinterlukning: Fra jul til ca. midt i marts.

KAKTUSGARTNERI »KLEIN MEXIKO«

Wolfgang Schnelle

D-2067 Reinfeld/Holstein

(Vejen Reinfeld - Bad Segeberg)

HAR DE PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort medlemsblad »Orchideen«, der kommer 10 gange årligt.

Kontingent kr. 125.

DANSK ORCHIDE KLUB

Solsikkevej 7,
4600 Køge.

INDKØBSCENTRALEN

Nordisk Kaktus Selskabs indkøbscentral skaffer potter, gødning og andre ting, vi har brug for i vor hobby. Salg af N.K.S.-emblemer og N.K.S.-kuverter foregår også gennem indkøbscentralen. Henvendelse til:

IB HOLM

Kirkebækvej 52

DK-8800 Viborg

Tlf. (06) 61 18 05 - Giro 660 02 63

KAKTUS

3742

198

00

BJARNE KJEMPF

STORDALSVEJ 4 LØVEL
8800 VIBORG**MÅ IKKE BØJES!**

KAKTUS

Stort udvalg i frøplanter og sjældne importplanter samt mange arter Sempervivum, Papyrus og andre prydræsser.

Bent Jørgensen

Vejlegårdsvej 99 – Vallensbæk
2620 Albertslund – Tlf. (02) 64 50 95
Plantelister udsendes ikke

FLORILEGIA

SPEZIALITÄTENGÄRTNEREI

Max Seeböck Paul Speiser

A-1220 Wien WULZENDORFSTR. 4

Telephon 0222/2210 312

Vi er et nystartet gartneri i Østrig, der har specialiteret os i kaktus, sukkulenter orchideer og xerophytter. Få vores planteliste mod 1. international svarkupon!

DER KAKTEENLADEN

Jörg Köpper

Lockfinke 7 - D-5600 Wuppertal 1

Vi har et stort udvalg i artikler til vores hobby og et stort udvalg af kaktusbøger - også antikvariske. Skriv efter vores gratis postordrekatalog og bogliste.

KARLHEINZ UHLIG

Frø - Kulturplanter - Import - Eksport

Lilienstr. 5 - Postbox 1107

D-7053 KERNEN i. R.

Gymnocactus mandragora	DM	10-14
Lophophora williamsii		6-27
Mammillaria elegans		30-35
Melocactus permutabilis		5- 6
Sulcorebutia pulchra		8-10
Sulcorebutia tiraquensis		10-14
Weingartia lanata		8-12
Dudleya brittonii		24

WHITESTONE GARDENS LTD.

Sutton-under Whitestonecliffe,
Thirsk, N. Yorks. Y07 2PZ, England

Specialist i postordrer af kaktus og andre sukkulenter; bøger, frø m.m. Send tre internationale svarkuponer (post) for vor fuldt illustrerede 36 siders prislister, som indeholder verdens mest omfattende bogliste.

Ing. H. van Donkelaar

Lantje 1 a - Postbus 15

NL-4250 DA Werkendam - Holland

Betydeligt udvidet sortiment i sukkulenter, kaktus samt andre sjældne planter. Ny planteliste sendes mod forudbetaling af 3.50 hfl. Frøliste gratis.

Alle henvendelser kan ske på dansk!